

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yazılı olarak yer alan “**Tarım Makinaları Sektörü Hakkında**” ilgili sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sn. Dr. Bekir Pakdemirli tarafından, Anayasa’nın 98. ve TBMM İçtüzüğü’nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla dilerim. 07.02.2022

Prof. Dr. Kamil Okyay SINDIR
İzmir Milletvekili

2021 yılında dünyada tarım makinaları sektörünün ekonomik büyüklüğü yaklaşık 120 milyar dolar iken, ülkemizde ise bu rakam 20 milyar TL’dir. Tarım makinaları sektörümüz dünya ticaretinde 1.3 milyar dolarlık ihracat payına sahiptir.

Dünyada yaşanan kriz dikkate alındığında, artan hammadde fiyatlarından birçok sektörün etkilendiği gibi tarım makinaları sektörü de olumsuz yönde fazlasıyla etkilenmiştir. Bu durum artan hammadde fiyatları karşısında sektörü çok güçsüz bırakmakta ve doğrudan etkilenmesine sebep olmaktadır. Ülkemiz tarım makinaları sektöründe, inovasyona dayalı üretimi, devlet desteğinden yeterince yararlanılamaması ve teşvik edilmemesi ve bu konudaki gerek yüksek düzeydeki bilgi, birikim ve gerekse de üst düzeyde insan kaynaklarının değerlendirilememesi nedeniyle sektörde hammadde ağırlıklı üretim yapılmaktadır. Hammaddenin yapılan makinadaki payı, toplam değerinin neredeyse %60’ından fazlasını oluşturmaktadır. Avrupa’da bu oran makina yapımında gelişmiş teknoloji kullanımı sayesinde %30 civarındadır.

Sektörde kullanılan hammadde fiyatlarında son 1 yıl içerisinde çelikte % 145, dökümde %127, plastikte %200, enerjide %280 artış gerçekleşmiştir. Ancak, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası verilerine dayanarak Türk Tarım Alet ve Makinaları İmalatçıları Birliği’nin kamuoyuyla paylaştığı bilgilere göre, tüm bu hammadde fiyat artışları karşısında ortalama tarım makinaları ve traktörlerin bir yıllık fiyat artışı %70 civarında gerçekleşmiştir. Tarım makinaları sektörünün hammadde fiyatlarındaki artışlardan daha az etkilenebilmesi için, katma değeri yüksek ve teknolojiyi daha fazla kullanan hale gelmesi gerekmektedir.

Türkiye tarım makinaları sektörü, “Çiftçinin” velinimetini olduğunu farkında olarak, tüm bu ağır şartlara rağmen üretime devam etmekte, hem iç piyasanın hem de dünya piyasalarının ihtiyaçlarını karşılama konusunda elinden gelen tüm gayreti göstermektedir. Ancak, sektörün devamlılığın sağlanması için alınması gereken önlemlerin olduğu da ortadadır. Görülüyor ki bu önlemler yeterince alınmamakta ve sektör birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır.

58692

Dünya tarım makinaları sektörü her gün yeni Ar-Ge çalışmaları ile akıllı makinalara yatırım yaparak “Tarım 4.0’a” doğru hızla ilerlemektedir. Ülkemiz sanayicilerinin de bu ilerlemeden uzak kalmaması için gerekli teşviklerin yapılmasına ve buna yönelik kredi altyapısının genişletilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Ülkemiz çiftçisinin daha modern altyapıya kavuşması ve gelişmiş teknoloji ile buluşabilmesi için tarım makinaları sektörünün geliştirilmesi ve onların yatırım yapabilme kabiliyetlerinin artırılması gerekmektedir. Girdi maliyetlerini düşürmek, üreticinin daha fazla kar elde etmesi için tarım makinaları altyapısının iyileştirilmesi, tarım makinalarının daha rantabl kullanılabilmesi için “Ortak Makina Kullanımının” geliştirilmesi ve tarım makinalarına verilen hibe ve kredilerin etki analizlerinin yapılması gerekmektedir.

Yukarıda bulunan bilgiler ışığında, yaşanan ekonomik kriz karşısında tarım makinaları sektörünün durumuna dair aşağıdaki sorularımın yanıtlanmasını saygıyla dilerim;

1. 2021 yılında çiftçilerin sahip olduğu tarım makinalarının modernizasyonu için ne gibi destekler verdiniz? 2022 yılı için ne gibi destekler vermeyi düşünüyorsunuz?
2. Tarım Bakanlığı tarafından farklı projeler kapsamında hibe olarak verilecek tarım makinaları destekleri ile ilgili fiyat çalışmaları ne zaman yapılmaktadır? Hibenin çıktığı tarih ile makinanın teslim edildiği tarihte fiyat farkı oluştuğunda, anlaşmazlıklar çıkmakta mıdır? Bu anlaşmazlıklar nasıl çözülmemektedir? Örneğin, 2022 yılında destekleme kapsamına alınacak makinaların Ocak ayı fiyatları, proje sonundaki fiyatların aynı olması beklenebilir mi?
3. 2021 yılında Ziraat Bankası aracılığı ile kullanılan tarımsal mekanizasyon kredi miktarı ne kadardır? Traktör ve ekipman olarak ayrı ayrı cevaplandırır mısınız?
4. Son 20 yıla ait tarımsal mekanizasyonda kredilerinin geri dönüş oranları nedir? Verilen kredilerin yerinde ve rantabl bir şekilde kullanıldığıyla ilgili herhangi bir etki analizi yapılmış mıdır? Sonuçları nedir?
5. Tarım makinalarının modernizasyonu için çiftçilerimize Ziraat Bankası’ndan hangi şartlarla kredi imkanı sağlanmaktadır? Yaşanan krizler dikkate alındığında, bu şartların iyileştirilmesi ile ilgili aldığınız herhangi bir tedbir var mı?
6. Son 20 yılda Ziraat Bankası’ndan verilen tarımsal mekanizasyon kredilerinde alınan makinanın rehin edilerek kredilendirilmesi(taşınabilirlerin rehini kuralı çerçevesinde) yöntemi bugüne kadar kullanılmış mıdır? Traktörde bu imkân bulunmaktadır ancak diğer ekipmanlar için kullanılmış mıdır? Toplam krediler içerisinde bu yöntemin kullanılma oranı nedir?
7. Ülkemizde kullanılan tarım makinalarının envanteri var mıdır? Traktör, hasat makinası ve diğer tarım alet ve ekipmanları için yaş ortalamaları nedir?

58692

8. Dünya tarım makinaları endüstrisinde Tarım 4.0'a geçmiş iken, ülkemiz tarım makinaları sektörünün gerekli modernizasyonu yapması ve çiftçilerimizin buna adapte olması için ne gibi çalışmalar yaptınız? Yapmayı planladığınız çalışmalar nedir?
9. Geçmişte tarımda makinaları sektöründeki gelişmelerin takip edilmesi ve çiftçiye aktarılması ile ilgili Türkiye Ziraat Donatım Kurumu aktif olarak çalışmıştır. Bugün üreticilerin yeni teknolojilerle buluşması ve eğitilmesi için hangi devlet kurum ve kuruluşları görev yapmaktadır? Bütçeleri nedir? Tarımsal mekanizasyona dair hangi eğitimler yapılmaktadır? Eğitimler ne sıklıkla yapılmaktadır?
10. Ortak makina kullanımının yaygınlaşması ile ilgili ne gibi çalışmalar yaptınız ve yapmayı planlıyorsunuz? Ortak makina kullanımı ile ilgili Tarım Bakanlığı'na bağlı örnek kooperatifler var mıdır? Nerede ve nasıl faaliyet göstermektedir?